

P10.11-025-17/21

BURMISTRZ MICHAŁOWA
16-050 Michałowo
ul. Białostocka 11
tel./fax 85 71-31-777, tel. 85 71-31-774

Michałowo, dn. 25.06.2021 r.

OR.030.253.2021.AS

WA/R
01.07.21

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
ul. J.K Branickiego 13
15-085 Białystok

W trosce o zachowanie przejrzystości gospodarowania finansami publicznymi oraz zasadności ponoszenia wydatków jednostki samorządu terytorialnego **Burmistrz Michałowa** zwraca się z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie planowanej do zawarcia umowy na udostępnienie miejsc pochówku komunalnego.

Miejsca grzebalne na cmentarzu komunalnym przeznaczone będą dla mieszkańców Gminy Michałowo i innych osób zmarłych, zgodnie z ustawą z dnia 31.01.1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Projekt przedmiotowej umowy stanowi załącznik do niniejszego pisma.

Z poważaniem,

BURMISTRZ

mgr Marek Nazarko

UMOWA

zawarta w dniu w Michałowie pomiędzy:

Parafią prawosławną pod wezwaniem św. Mikołaja Cudotwórcy, ul. Młynowa 10B, 16 – 050 Michałowo, NIP: 9661285984, reprezentowana przez ks. Jana Jaroszuka, zwana w treści umowy **UŻYCZAJĄCYM**

a

Gminą Michałowo, ul. Białostocka 11, 16 - 050 Michałowo, NIP 542-10-08-585 reprezentowaną przez Burmistrza Michałowa – Marka Nazarko, z kontrasygnatą Skarbnika Gminy Anny Paleckiej, zwanym w treści umowy **BIORĄCYM W UŻYCZENIE**

§ 1

1. Użyczający oświadcza, iż jest właścicielem działki nr 950 położonej w obrębie 29 Michałowo, miasto Michałowo, powiat białostocki, województwo podlaskie, o powierzchni 1,2161 ha, dla której Sąd Rejonowy w Białymstoku prowadzi księgę wieczystą o numerze BI1B/00043121/5 - przeznaczona pod prawosławny cmentarz parafialny (dokument stwierdzający prawo własności stanowi załącznik nr 1 do Umowy).
2. Użyczający oświadcza, iż nieruchomość określona w ust. 1 wolna jest od wszelkich obciążeń na rzecz osób trzecich, które mogłyby uniemożliwić lub w jakikolwiek sposób utrudnić wykonywanie przez Biorącego do używania jego uprawnień wynikających z niniejszej umowy.
3. Nieruchomość wskazana w § 1 ust. 1 jest ogrodzona i posiada bramę wjazdową.

§ 2

1. Użyczający użycza Biorącemu w bezpłatne użyczenie część nieruchomości nr 950, o powierzchni, w granicach zaznaczonych kolorem żółtym na załączonej mapie (mapa stanowi załącznik nr 2 do Umowy).
2. Strony zgodnie ustalają, iż część nieruchomości wskazana w ust. 1 będzie wykorzystywana na cmentarz komunalny.
3. Biorący w użyczenie oświadcza, iż zapoznał się ze stanem nieruchomości i nie zgłasza do niej żadnych uwag.
4. Biorący w użyczenie wystąpi do właściwego wojewódzkiego inspektora sanitarnego o wyrażenie zezwolenia na założenie cmentarza komunalnego.

§ 3

1. Biorący do używania nieruchomości tą przejmie i zobowiązuje się do jej używania zgodnie z przeznaczeniem, o którym mowa w § 2 ust. 2 Umowy (zorganizuje cmentarz komunalny).
2. Miejsca grzebalne na cmentarzu komunalnym przeznaczone są dla mieszkańców Gminy

Michałowu i innych osób zmarłych, których organizacją pogrzebu zajął się mieszkaniec Gminy Michałowu, spokrewniony lub spowinowacony z osobą zmarłą w stopniu określonym w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31.01.1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

3. Pochowanie do grobu zmarłego spoza kręgu osób spokrewnionych lub spowinowaconych w stopniu określonym w art. 10 ust. 1 ustawy z dn. 31.01.1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, wymaga udokumentowania szczególnej więzi łączącej osobę, której zwłoki mają być pochowane ze zmarłym już pochowanym w grobie, w szczególności wynikającej ze wspólnego zamieszkania, prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego, posiadania wspólnego potomstwa.
4. Biorący do używania określi w drodze regulaminu sposób korzystania, jak również wysokość opłat za pochówek na cmentarzu komunalnym, a także sposób prowadzenia ewidencji grobów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 4

1. Umowa zostaje zawarta na czas nieokreślony.
2. Organ stanowiący Biorącego w użyczenie wyraził w formie uchwały zgodę na zawarcie przedmiotowej Umowy na czas nieokreślony – uchwała stanowi załącznik nr 3 do niniejszej Umowy.

§ 5

Biorący w użyczenie oświadcza, iż na przedmiotowej nieruchomości zobowiązuje się wykonać alejki brukowe celem poprawy funkcjonalności cmentarza zgodnie z projektem architektonicznym wykonanym przez profesjonalny podmiot w oparciu o zgodne ustalenia Stron Umowy odnośnie ich lokalizacji – ustalone w szkicu sytuacyjnym i opisie – zgodnie z załącznikiem nr 3

§ 6

1. Biorący do używania zobowiązuje się utrzymać Przedmiot Umowy w należyтым stanie.
2. Biorący w użyczenie zobowiązuje się do wykonywania prac porządkowych na cmentarzu, pielęgnacji zieleni oraz zimowego utrzymania w szczególności:
 - a. Terenu cmentarza, przynależnego parkingu, alejek i drogi dojazdowej,
 - b. Innych drobnych prac porządkowych dotyczących eksploatacji cmentarza, np. grabienie liści, zbieranie śmieci, odśnieżanie ścieżek i alejek w zależności od zaistniałych potrzeb,
 - c. Wyposażenie terenu cmentarza w pojemniki na odpady komunalne,
 - d. Koszenia trawników lub innych zabiegów agrotechnicznych na nieeksploatowanej części cmentarza, parkingach, pasach dróg dojazdowych, w tym wywóz skoszonej trawy,
 - e. Pielęgnacji drzew i krzewów tj. przycinanie gałęzi suchych, nadłamanych,

usunięcie wiatrołomów, wycinka drzew po uprzednim uzgodnieniu z Użyczającym.

3. Biorący w użyczenie uprawniony jest do podejmowania wszelkich decyzji dotyczących rozmieszczenia miejsc pochówku na użytkowanym terenie w granicach określonych obowiązującymi przepisami prawa.
4. Biorący w użyczenie nie ponosi odpowiedzialności za szkody na cmentarzu (w tym: na nagrobkach, kwiaty, znicze) powstałe na skutek klęsk żywiołowych, kradzieży, aktów wandalizmu, dewastacji, zdarzeń nagłych oraz za rzeczy pozostawione bez nadzoru.
5. Odpowiedzialność za utrzymanie w należytym stanie technicznym grobów, nagrobków, przestrzeni między nimi oraz miejsc rezerwowanych ponosi ich Dysponent lub osoby przez niego upoważnione.
6. Biorącemu do używania nie można oddać przedmiotu użyczenia osobie trzeciej do korzystania.
7. Użyczający zobowiązuje się zapewnić możliwość:
 - a. korzystania z punktów czerpalnych wody,
 - b. umieszczenia przed bramą wjazdową cmentarza tablicy informacyjnej dot. cmentarza komunalnego w celu publicznego udostępnienia danych Administratora Cmentarza Komunalnego, w szczególności osoby upoważnionej do kontaktu w sprawie pochówku na cmentarzu komunalnym, w tym poboru opłat, godzin funkcjonowania Administratora oraz regulaminu Cmentarza Komunalnego.
 - c. wstępu na teren cmentarza podmiotom wykonującym: pogrzeby, ekshumację, budowę nagrobków i inne czynności związane z pochówkiem na terenie cmentarza komunalnego.

§ 7

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej umowie zastosowanie mają przepisy Kodeksu Cywilnego.
2. Strony są zobowiązane do wzajemnego powiadamiania się na piśmie o każdej zmianie adresu. Powiadomienie jest skuteczne od chwili jego doręczenia stronie, do której jest zaadresowane.
3. Zmiany niniejszej umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
4. Nieważność lub nieskuteczność któregośkolwiek z postanowień Umowy nie ma wpływu na skuteczność pozostałych postanowień Umowy, o ile nie są sprzeczne z jakąkolwiek ustawą, przedmiotem Umowy lub celem jej zawarcia. W takim przypadku Strony dołożą starań do zastąpienia nieważnego lub niewykonalnego postanowienia regulacją, co do której nie istnieją zastrzeżenia natury prawnej oraz która możliwie najpełniej odpowiada zamierzonemu celowi gospodarczemu nieważnego postanowienia, a jednocześnie jest dopuszczalna pod względem prawnym. Powyższe odnosi się odpowiednio do ewentualnych luk w regulacji.
5. Załączniki do Umowy stanowią jej integralną część.
6. Wszelkie spory wynikające z Umowy rozstrzygać będzie właściwy sąd powszechny w

Białymstoku.

7. Umowę sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

.....
(Biorący w użyczenie)

.....
(Użyczający)

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W BIAŁYMSTOKU

15-085 Białystok, ul. Branickiego 13, tel. 085 748 46 20, fax 085 748 46 30

Białystok, 9 lipca.2021 r.

RIO.II-025-17/21

**Szanowny Pan
Marek Nazarko
Burmistrz Michałowo
ul. Białostocka 11
16-050 Michałowo**

Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku odpowiadając na pismo z dnia 25 czerwca 2021 roku, otrzymane w dniu 28 czerwca 2021 roku, przedstawia następujący pogląd w sprawie.

Stosownie do art.13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U.2019 poz. 2137) do zadań izb należy udzielanie wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych. W związku z tym opiniowanie wzoru planowanej do zawarcia umowy o użyczenie części działki przeznaczonej pod prawosławny cmentarz parafialny celem utworzenia na niej cmentarza komunalnego, między Gminą Michałowo a Parafią prawosławną pod wezwaniem św. Mikołaja Cudotwórcy, nie należy do właściwości tutejszej Izby.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że gmina jest zobowiązana do zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców poprzez realizację zadań wymienionych w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 poz. 713 ze zm.), do których należą cmentarze gminne (pkt 13 cytowanego artykułu). Zadania gminy w tym zakresie reguluje ustawa z dnia 31 stycznia 1959 o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U 2020 poz 1947), która w art. 2 ust. 1 wskazuje, że utrzymanie cmentarzy komunalnych i zarządzanie nimi należy do właściwości wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, na których terenie jest położony cmentarz, przy czym, zgodnie z art. 4, cmentarze komunalne powinny być zakładane w zasadzie na terenie każdej gminy, zaś w uzasadnionych przypadkach można założyć cmentarz dla kilku gmin. Natomiast zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych utrzymanie cmentarzy wyznaniowych i zarządzanie nimi należy do związków wyznaniowych. Biorąc pod uwagę powyższe przepisy – bez względu na to czy gmina posiada cmentarz komunalny czy nie - nie może ponosić wydatków związanych z utrzymaniem cmentarzy wyznaniowych (wyjątki stanowią dotacje udzielane na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane wykonywane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków udzielane na podstawie odrębnych przepisów).

Obowiązujący stan prawny dopuszcza możliwość zawierania umów użyczenia między gminą a parafią. Konstruując umowę użyczenia należy zwrócić uwagę na art. 713 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeksu Cywilnego (Dz.U.2020 poz.1740), z którego

wynika, że biorący do używania rzecz zobligowany jest jedynie do ponoszenia zwykłych kosztów utrzymania rzeczy użyczonej.

Biorąc po uwagę powyższe, zdaniem tutejszej Izby, ponoszenie przez gminę wydatków na podstawie dołączonej umowy użyczenia jest możliwe, o ile nie stanowi to obejścia obowiązujących w tej materii przepisów, w szczególności określających warunki i zasady tworzenia cmentarzy komunalnych a także zasad finansowania cmentarzy wyznaniowych.

Ewa Czołpińska

Zastępca Prezesa

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Signed by /
Podpisano przez:

Ewa Czołpińska

Date / Data:
2021-07-13 12:26